

MPT Održivi razvoj i školska knjižnica

Dragica Pršo, prof. i dipl. bibl.
stručna suradnica savjetnica
OŠ Monte Zaro Pula

dragica.prso@skole.hr
dragica.prso@gmail.com

MPT ODRŽIVI RAZVOJ

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_152.html

Međupredmetna tema Održivi razvoj prožima cjelokupni rad škole i prepoznatljiva je u kurikulumu škole. Ostvaruje se na obaveznim i izbornim predmetima, satu razrednika, integriranoj nastavi, u sklopu projekata, izvanučioničkoj nastavi, terenskoj nastavi i izvannastavnim aktivnostima te je povezana s ostalim međupredmetnim temama i područjima kurikuluma.

CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA

1. stjecanje znanja o raznolikosti prirode i razumijevanje složenih odnosa između ljudi i okoliša, razvijanje kritičkoga mišljenja te osobne i društvene odgovornosti nužne za održivost po odgojno-obrazovnim ciklusima
2. promišljanje i stjecanje spoznaja o uzrocima i posljedicama ljudskoga utjecaja na prirodu koje pridonose razvoju svih oblika mišljenja, osobito kreativnoga razmišljanja i rješavanja problema.
3. razvijanje solidarnosti i empatije prema ljudima, odgovornosti prema svim živim bićima i okolišu te motivacije za djelovanje na dobrobit okoliša i svih ljudi.
4. aktivno djelovanje u školi i zajednici s ciljem prepoznavanja potreba, osmišljavanja primjerenih i inovativnih rješenja i konkretnoga doprinosa zajednici.
5. poticanje razmišljanja orijentiranoga prema budućnosti i razvijanje osobne odgovornosti prema budućim generacijama, što je preduvjet za stvaranje društva temeljenoga na održivome razvoju.

ŠTO JE ODRŽIVI RAZVOJ?

ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA

ZA UČENIKE SREDNJIH ŠKOLA

Što je to održivi razvoj?

ODRAZ - Održivi razvoj zajednice
Zagreb, 2020.

Projekt
Razmišljajmo održivo - učimo
mlade za održivi razvoj zajednice

Projekt je sufinanciran kroz
Švicarsko-hrvatski program
suradnje. Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade Republike
Hrvatske. Sadržaj ovog teksta
isključiva je odgovornost ODRAZ-a

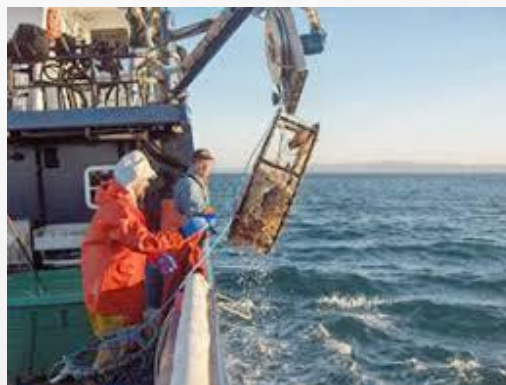
Što je održivi razvoj?

„Razvoj koji omogućava svima da vode zdrav, ispunjen i ekonomski stabilan život koji ne uništava okoliš i ne ugrožava mogućnost istog takvog života za buduće generacije.”

(Obrazovanje za održivi razvoj. 2011. Priručnik za osnovne i srednje škole. Zagreb)

https://www.azoo.hr/images/izdanja/OOR_2011_web.pdf

Zašto ovo nije održivo?

DOMENE ODRŽIVOG RAZVOJA

- OKOLIŠNA – zaštita i racionalna upotreba okoliša
- DRUŠTVENA – razvoj ljudi, zajednica i kultura da se omogući postizanje održivog razvoja
- EKONOMSKA – fokus na ekonomski rast ZA SVE

UN-ovi ciljevi održivog razvoja 2015. - 2030.

S kojim ciljevima održivog razvoja možemo povezati ove probleme? Koja su moguća rješenja?

S kojim ciljevima održivog razvoja možemo povezati ove probleme? Koja su moguća rješenja?

PRIMJERI ODRŽIVOSTI

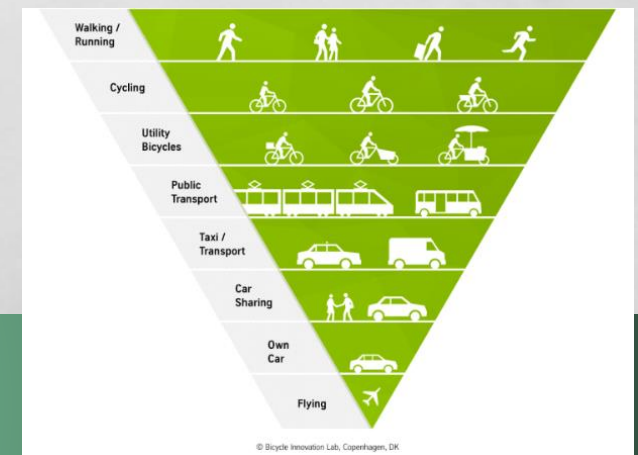
obnovljivi izvori energije ekološka poljoprivreda

pošumljavanje

održivi promet
(obrnuta prometna piramida)

DOBRA EKONOMIJA

fair trade (pravedna trgovina: poštivanje socijalnih i ekoloških standarda u proizvodnji)

društvena poduzeća

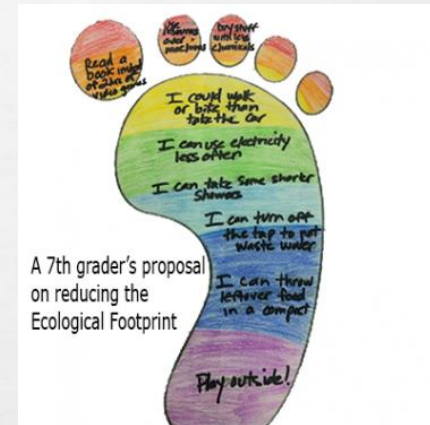
etične
banke i zadruge

Što možemo učiniti pojedinačno i s učenicima?

1. Izmjeriti svoj ekološki otisak.

<https://footprint.wwf.org.uk/#/questionnaire>

2. Hodati i voziti bicikl, manje koristiti auto i javni prijevoz.

3. Reciklirati i kompostirati.

4. Štedjeti vodu.

5. Zamijeniti jednokratnu ambalažu trajnom (nabaviti svoju platnenu vrećicu, trajnu bocu i kutiju za marendu).

6. Kupovati odgovorno: rjeđe i manje, birati "zelene" proizvode odgovornih proizvođača.

7. Biti aktivan u zajednici: volontiraj, uključi se u aktivnosti svoje zajednice, doniraj stare stvari...

8. Organizirati sajmove razmjene (odjeće, igrice, knjiga...).

9. Sudjelovati u ekološkim akcijama.

10. Obilježiti važne obljetnice

- kalendar Centra za mirovne studije i GOOD inicijative <http://goo.hr/kalendar/> kao odličan spoj MPT Održivog razvoja i Građanskog odgoja i obrazovanja

11. Lista književnih djela za djecu i mlade za promicanje održivog razvoja

https://issuu.com/knjiznica_dubovac/docs/agenda2030_reading_list

Projekt Znanje za održivo djelovanje

Projekt je dobio financijsku potporu Švicarsko-hrvatskog programa suradnje u području "Osnaživanje doprinosa organizacija civilnoga društva obrazovanju za održivi razvoj za unaprjeđenje ekonomske i socijalne kohezije": 1.157.982,94 kn

Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade RH

Nositeljica projekta: Udruga Zelena Istra

Partneri: Centar za mirovne studije, Zagreb; Ekološka udruga Krka Knin; Osnovne škole Kaštanjer, Monte Zaro, Šijana iz Pule, Gimnazija Pula, Osnovna škola Domovinske zahvalnosti iz Knina i Srednja škola Lovre Montija iz Knina

Opći cilj je osposobiti učenike osnovnih i srednjih škola znanjima i vještinama u području održivog razvoja te povećati razumijevanje uloge vlastitog djelovanja u zajednici.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Švicarsko - hrvatski
program suradnje

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Stajališta izražena u ovoj prezentaciji isključiva su odgovornost Udruge Zelena Istra i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

O školskom projektu ukratko:

- Školski projekt: Skroji svoju održivu priču
- 20.000,00 kn (oprema, materijali)
- 12. cilj održivog razvoja : Održiva potrošnja i proizvodnja
- Školski tim: knjižničarka, učiteljica geografije i kemije
- Sadržaj: prikupljanje stare odjeće i šivanje platnenih vrećica u Tekop Novi (zapošljavaju osobe s invaliditetom), izrada prirodnih sapuna, izrada letka
- Nositelji: Školska zadruga, Čitateljski klub
- Medijska promocija projekta i knjižnice (web škole, digitalni školski list, Radio Pula, Radio Maestral, Glas Istre)
- <https://zzod.zelena-istra.hr/hr/>

1. Uvodno predavanje i radionica o održivom razvoju za učenike u knjižnici na satovima geografije i kemije za učenike od 5. do 8. razreda

1. Učenicima pokazujemo ilustracije 4 predmeta (pamučna majica, nogometna lopta, čokolada, banana). Pitanje: Što mislite, što je zajedničko tim stvarima? Napišite svoje odgovore na ploči ili velikom listu papira.

2. Učenici se dijele u četiri skupine i svako dobiva po jedan proizvod. Zamolite učenike da razmisle o cijelom procesu proizvodnje ili uzgoja ovog proizvoda.

3. Grupe prezentiraju svoje odgovore.

4. Grupama se distribuiraju priče o odgovarajućim proizvodima koje govore o načinu proizvodnje, uvjetima rada, plaćama radnika, ekološkom utjecaju. Čitaju priče i uspoređuju ih sa svojim zapažanjima.

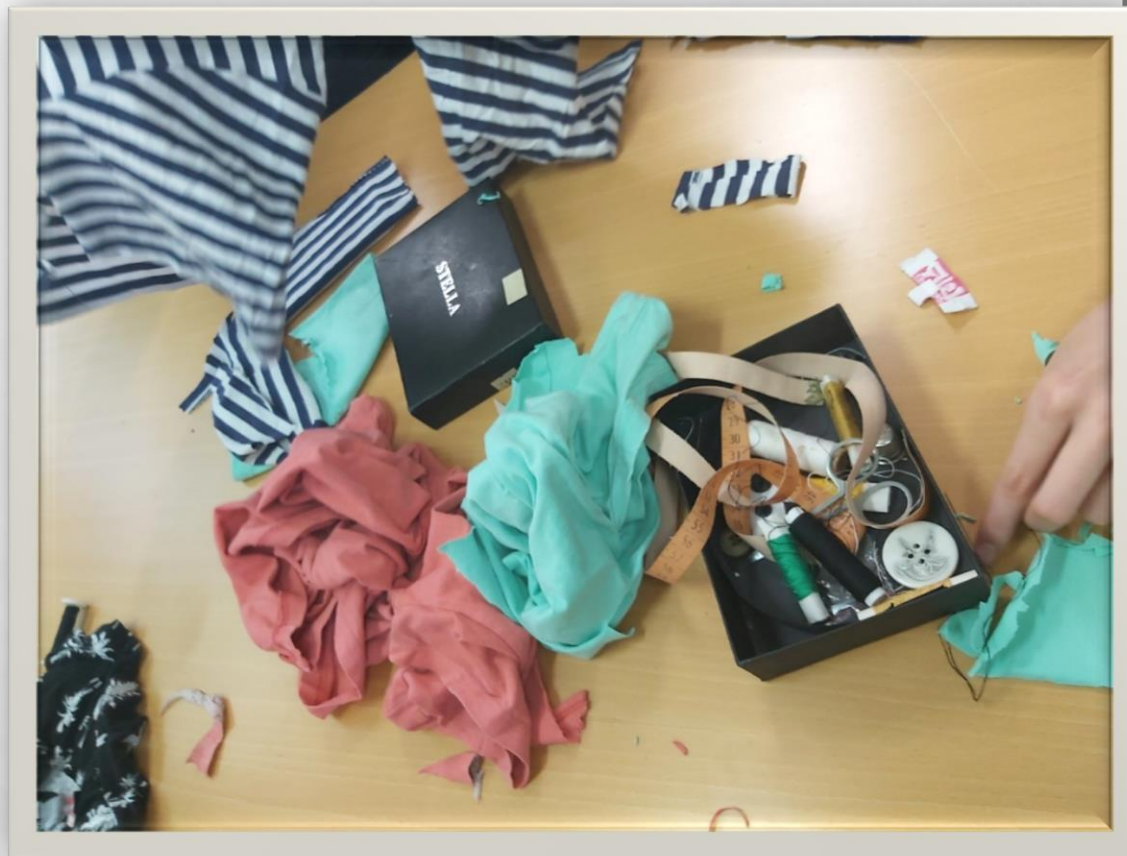
5. Svaka grupa izrađuje plakat s pričom o svom proizvodu i predstavljaju ga. Druge grupe mogu postavljati pitanja.

6. Razgovor/refleksija:

- Koje su vam informacije bile nove? Što vas je iznenadilo i zašto?
- Što možemo učiniti sad kad znamo ove informacije? Kako smanjiti negativne utjecaje na ljude u drugim zemljama? A na okoliš? Koje su alternative?

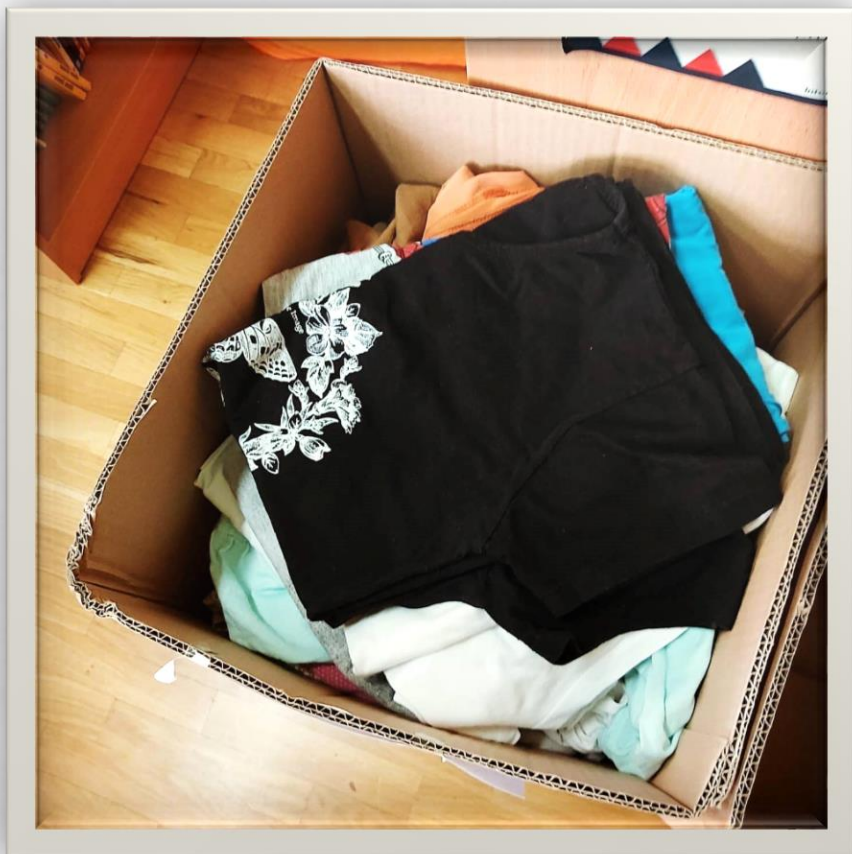
Anketa učenika od 1. – 8. razreda

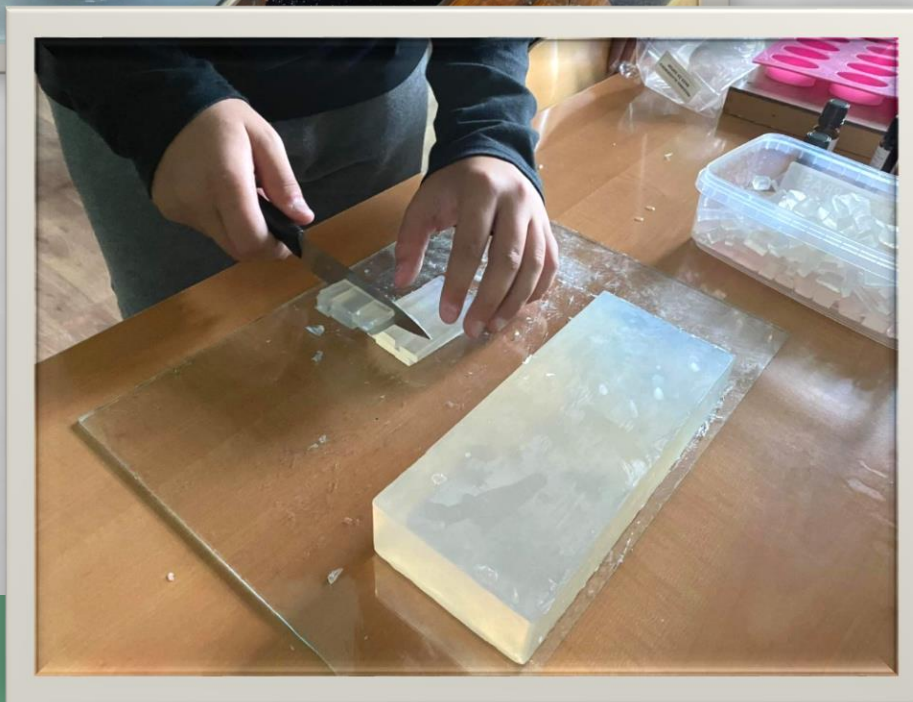
Kako procjenjujete stanje okoliša?	Problemi u kvartu	Vaši prijedlozi	Prijedlog za školski projekt
zabrinjavajuće 5	otpad 11	nova regulacija prometa	anketirati učenike
zadovoljavajuće 5	zagađenje zraka 8	pješačke zone	kuhinja u školi za sve učenike koji nemaju za marendu (1.b)
nezadovoljavajuće 6	zagađenje okoliša 12	pošumljavanje, zelene površine 5	sakupljanje starog papira i plastike 2 (2.a, 6.b)
	nedostatak prostora za druženje 9	zaštita životinjskih vrsta (osloboditi životinje iz ZOO, hraniti životinje zimi) 2	održavanje parka Monte Zaro 2 (6.a, 7.a)
	neorganizirano slobodno vrijeme 4	radne akcije čišćenja 2	eko akcija čišćenja kvarta 2 (3.b, 7.a)
	gust promet 1	kažnjavanje onih koji bacaju otpad (novčano, zatvor) 4	uvesti ocjenu na bazi cjelogodišnjeg praćenja učenika iz PiD, prirode i biologije (4.b)
	petarde 1	obnovljivi izvori energije 5	posjetiti direktora Herculane i objasniti mu problem s razvrstavanjem otpada (7.a)
	buka 8	odvojeno prikupljanje otpada (više spremnika) 6	automatizacija svjetla u školi (6.a)
	zagađenje voda 3	smanjiti betonizaciju 2	dva puta tjedno određeni razred čisti okoliš škole 3 (3.a, 7.a i 8.a)
	manjak prostora za TZK u školi 1	recikliranje plastike 3	stariji učenici pomažu u popodnevnim satima starijim osobama 3 (3.a, 5.a, 6.a)
	potrgane klupe	prikupljanje hrane i potrepštine za potrebite 2	dan bez automobila, zabraniti autima ulaz u centar grada, više busova 4
	manjak koševa za smeće	voloniranje u zajednici 4	kažnjavanje onih koji bacaju otpad (novčano, zatvor) 4
	razbijene ljuljačke i tobogani	odvojiti kafe barove od stanara da im ne smeta buka i dim cigareta	edukacija u školi 3
	manjak zelenih površina	automobili i bicikli na struju 5	uvesti obvezu za sve građane RH da jednom u godini čiste svoj grad (5.a)
		ograđeni parkovi za pse, više koševa za smeće	voloniranje u zajednici 5
		edukacija građana oko smanjenje potrošnje vode, struje, goriva	prikupljanje hrane i potrepštine za potrebite 2 (3.a, 3.b)
		biciklističke staze, skate parkovi 2	

**Radionica s Katjom Kliba iz HUIU
u školskoj knjižnici**

Prikupljene i sašivene majice

Izrada prirodnih sapuna na satu kemije

**Prirodne baze, aromatična ulja
lavanda, cimet**

**Predstavljanje projekta
u gradskoj vijećnici**

**#gradbezplastičnihvrećica
#nećemoplastiku**

- U sklopu projekta realiziran je i animirani film „Planet u glavu“ autora Vibora Juhasa i Udruge Zelena Istra

Letak o projektu izradili su učenici za vrijeme on line nastave.

http://www.os-mzaro-pu.skole.hr/upload/os-mzaro-pu/images/static3/1192/attachment/letak_os_monte_zaro_pula.pdf

letak_os_monte_zaro_pula.pdf x letak_os_monte_zaro_pula.pdf x +

Datoteka | C:/Users/OŠ%20Monte%20Zaro/Desktop/letak_os_monte_zaro_pula.pdf

1 od 2

Čitanje naglas | Crtanje | Isticanje | Izbrisi

Skroji svoju održivu priču / Školski projekt OŠ Monte Zaro Pula / Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom letku isključiva su odgovornost Udruge Zelena Istra i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske

Učenici su aktivno sudjelovali u izboru projekta. U školski projekt uključeno je **najmanje 120 učenika**, a indirektno i svi učenici škole, njih **230**.

Nositelji školskog projekta su **izvan-nastavne aktivnosti Čitateljski klub i školska zadruga Eko znalci Montezarci**.

Učenici žele u suradnji s Dječjim gradskim vijećem pretvoriti grad Pulu u grad bez plastike te izraditi platnene vrećice od starih majica.

skroji svoju održivu priču

školski projekt OŠ Monte Zaro

Voditeljice: Valentina Jurič, Ana Okmaca, Dragica Pršo

Osim samih izvannastavnih aktivnosti učenici djeluju u realizaciji projekta i putem **izvanučioničkih aktivnosti**.

PLASTIČNA VREĆICA? NE, HVALA!
#NisamOdPlastike

#skrojisvojuodrživupriču
#školskiprojekt
#udrugazelenalstra

Letak izradili Nika Išić, 8.a; Petra Nađ i David Matijević, 8.b

Upišite ovdje za pretraživanje

15:01 3. 11. 2020.

<http://zaro.com.hr/kategorija/tema-broja-skroji-svoju-odrzivu-pricu/>

ZARO

NASLOVNA KATEGORIJE ... ARHIVA ... IMPRESSUM
PRAVA KORIŠTENJA KONTAKT

Tema broja: Skroji svoju održivu priču

Naslovna / Kategorija: "Tema broja: Skroji svoju održivu priču"

SKROJI SVOJU ODRŽIVU PRIČU
školski projekt OŠ Monte Zaro

Pozdrav učitelja i stručnih suradnika

Upišite ovdje za pretraživanje

15:08
3. 11. 2020.

Literatura

1. Globalni ciljevi održivog razvoja do 2030. Zagreb: ODRAZ Održivi razvoj zajednice. <http://www.odraz.hr/hr/publikacije/publikacije/novi-izazov-globalni-ciljevi-odrzivog-razvojado-2030> (pristupljeno 3.11.2020.)

2. United nations (2016) The Sustainable Development Goals Report 2016.

https://www.unodc.org/documents/commissions/CND_CCPCJ_joint/2030_Agenda/The_Sustainable_Development_Goals_Report_2016.pdf (pristupljeno 3.11.2020.)

3. Besplatne elektroničke knjige (pristupljeno 3.11.2020.)

<https://elektronickeknjige.com/autor/simlesa-drazen/>

4. Obrazovanje za održivi razvoj. 2011. Priručnik za osnovne i srednje škole. Zagreb) https://www.azoo.hr/images/izdanja/OOR_2011_web.pdf (pristupljeno 3.11.2020.)

5. Projekt Znanje za održivo djelovanje: <https://zzod.zelena-istra.hr/hr/>

6. Projektne publikacije : <https://zzod.zelena-istra.hr/hr/projektne-publikacije/>

Hvala na pažnji!